

Hart voor Brabant

Wij maken
samen
gezond
gewoon

AB20250326-5.3-1

Ingekomen zienswijzen kaderbrief 2026

25 maart 2025

In het onderstaande overzicht vindt u de ingekomen zienswijzen op de kadernota van de GGD, die uit de college- en raadsbehandelingen zijn gekomen. De reactie op deze zienswijzen door de GGD wordt in het DB behandeld en in het AB voor instemming voorgelegd.

	Gemeente	Zienswijze Raad	Reactie GGD
	Bernheze	1. Een positieve zienswijze te geven op de kadernota 2026 van de GGD Hart voor Brabant. 2. De GGD Hart voor Brabant op te roepen terughoudend te zijn met het ontwikkelen van nieuw beleid waaraan extra kosten verbonden zijn in verband met de slechte financiële vooruitzichten voor gemeenten.	De GGD is blij met de positieve zienswijze en beoogt, met de transitie naar de toekomstbestendige GGD (Financieel Fit en gezond), de kosten voor de gemeenten niet verder te laten stijgen en geeft daarmee gehoor aan de eerdere oproep om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens.

	Boekel	Stem in met de kadernota 2026 GGD Hart voor Brabant, met uitzondering van de financiële vertaling daarvan. En geeft de volgende zienswijzen mee: a. De gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt hanteren voor 2026, zijnde de bijdrage ad. € 507.530 en b. de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aanpassen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. c. De bekostiging Oekraïense ontheemden niet meer in rekening brengen bij de individuele gemeenten	a. Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid. De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD waarvan de GGD het niet realistisch acht deze binnen eigen budget op te vangen. c. De GGD heeft de afgelopen 3 jaar aanspraak gemaakt op een klein deel van de extra middelen die het Rijk in het gemeentefonds heeft gestort voor Oekraïense ontheemden op grond van de Jeugdwet, Wmo en de Wpg. De GGD maakte daarbij aanspraak op slechts een fractie van die middelen voor de daadwerkelijke extra kosten die hij maakte. Als het bijvoorbeeld gaat om vaccinaties zien wij dat kinderen van ontheemden uit Oekraïne niet of nauwelijks zijn gevaccineerd. Dit vraagt om aanvullende en zorgvuldige inspanningen, waarvoor het logisch is
--	--------	---	--

			gecompenseerd te worden. Dit is ook aldus besloten in het algemeen bestuur
	Boxtel	De gemeenteraad van Boxtel de volgende zienswijze op de concept kaderbrief GGD HvB 2026 uitgesproken: Hierbij onderstrepen wij hetgeen namens alle portefeuillehouders Financiën van de regio Noord-Oost Brabant per brief is aangegeven aan alle GR-en met betrekking tot het Ravijnjaar 2026 en de ombuigingsopgaven. In deze brief worden de gemeenschappelijke regelingen verzocht om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. Zij gaan er derhalve van uit dat de gemeenschappelijke regeling zelf de eigen loon-en prijscompensatie opvangt met ombuigingen. Dit betekent ook dat de dekking van nieuwe taken binnen de eigen begroting gezocht dient te worden. Tevens verzoeken wij de GGD om: ☐ rekening te houden met het feit dat niet alle SPUK's per definitie onderdeel zijn van het basispakket of van een wettelijke taak en een overheveling daarom niet per definitie kan leiden tot een verhoging van de inwonerbijdrage; ☐ om terughoudend te zijn met het toevoegen van nieuwe taken en indien wordt voorgesteld om deze toe te voegen, deze te voorzien van een onderbouwing van het nut en de noodzaak in relatie tot de doelen uit het transitieplan (de link hiermee ontbreekt in de kaderbrief).	Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht. Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025 De GGD spreekt van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds voor taken die door het Rijk bij de GGD zijn belegd, bijvoorbeeld toevoegingen van bepaalde vaccinaties aan het RVP omdat tegenover een verhoging van de inwonerbijdrage aan de GGD (lasten voor de gemeente) ook hogere baten staan (toevoeging aan het gemeentefonds). Er is sprake van kleine herverdeelleten omdat voor toevoegingen aan het gemeentefonds andere verdeelsleutels worden gebruikt (bijv. jeugdigen) dan de GGD hanteert voor

			de bijdrage basispakket (aantal inwoners op een zekere peildatum). De GGD zal hier in toekomstige bewoordingen nog zorgvuldiger zijn. De GGD onderschrijft dat SPUK's niet per definitie onderdeel van het basispakket zijn of worden bij een eventuele overheveling naar het gemeentefonds. Wanneer duidelijk is welke SPUK's worden
	Dongen	Geen zienswijze	
	Gilze en Rijen	Geen zienswijze	
	Goirle	Een zienswijze te geven op de kadernota GGD 2026, met de volgende aandachtspunten: a. De implementatie van het digitaal kinddossier én het feit dat waarschijnlijk hierdoor de JGZ (Jeugdgezondheidszorg) dienstverlening tijdelijk enigszins afgeschaald moet worden, mag niet van invloed zijn op de kwaliteit van de dienstverlening, in welke vorm dan ook. b. we vragen de GGD om aan te geven hoe zij het transformatiebudget 2024 en 2025 benut; wat is de stand van zaken en wat is het beoogde concrete resultaat voor 2026? "	a: de GGD verplicht zichzelf tot het verlenen van hoogwaardige cliëntenzorg; bij het eventueel afschalen wordt rekening gehouden met waar dat wel en waar dat niet kan. De zorg die nodig is, wordt altijd gegeven. Afschaling zal spelen wanneer een andere aanbieder dan de huidige de aanbesteding gegund krijgt. Dit wordt duidelijk in de loop van 2025 b: de GGD geeft elke bestuursvergadering (AB) een update van het programma FF&G. Deze update kan door de wethouder gedeeld worden met de gemeenteraad.
	Heusden	De raad van Heusden geeft als over de kaderbrief 2026 van de GGD Hart voor Brabant mee de GGD op te roepen om ervoor te zorgen dat nieuw aanbod na overleg met werkgevers binnen het basispakket past of wordt gefinancierd door werkgevers en zodoende niet tot extra kosten voor gemeenten leidt" en voor het overige in te stemmen met de kaderbrief 2026 van de GGD Hart voor Brabant'	De GGD dankt de Raad voor deze zienswijze en neemt de opmerking inzake nieuw te ontwikkelen banden met werkgevers ter harte. Het gaat hier niet (per se) om nieuw productaanbod, maar veelal om het zoeken en bereiken van de juiste doelgroepen, om zo de preventietaak te kunnen uitbouwen.
	Hilvarenbeek	De gemeenteraad van Hilvarenbeek maakt de volgende zienswijze kenbaar op de Kadernota GGD: We roepen de GGD op zich te focussen op de afgesproken taken en kwetsbare doelgroepen. Bij	De GGD kan zich goed vinden in deze oproep en dat is ook de lijn die de GGD inzet: In de ontwerpbegroting kan men teruglezen dat we focussen op afgesproken

		het verbreden van bestaande taken, adviseren we te focussen op specifieke doelgroepen in plaats van alle inwoners.	taken en specifieke doelgroepen, maar dat hierin ook nog grote onzekerheden leven ten aanzien van ontwikkelingen en beschikbare middelen. We benutten het advies om te focussen op doelgroepen en waar mogelijk minder op ALLE inwoners. Wanneer middelen beperkter zullen zijn als gevolg van besluiten in 2025 gaan we in overleg met alle gemeenten over het opvangen van de consequenties hiervan, waarbij we verwachten goede afspraken te maken over het bijstellen van ambities en doelen en breedte van de dienstverlening. Bijvoorbeeld door nieuw voor oud te vervangen.
	Land van Cuijk	In de raadsvergadering van 13 maart 2025 is de volgende zienswijze vastgesteld: 1. De gemeente Meierijstad is, zoals bekend, de coördinerende gemeente voor de gemeenschappelijke regelingen van de regio Noordoost Brabant. De portefeuillehouder Financiën van de gemeente Meierijstad heeft namens de portefeuillehouders Financiën van alle gemeenten in de regio Noordoost Brabant een brief verzonden aan alle gemeenschappelijke regelingen. In deze brief is beschreven dat wij verwachten dat de gemeenschappelijke regelingen hun bijdrage leveren aan de grote financiële uitdagingen die de gemeenten op zich af zien komen. In dit licht gezien worden de GR'en verzocht hun bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de gemeenschappelijke regeling zelf de eigen loon- en prijscompensatie opvangt met ombuigingen. Voor Land van Cuijk betekent dit voor 2026 een bijdrage aan de GGD ter hoogte van €4.143.359 (€44,86 per inwoner * 92.362	Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht. Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025

		inwoners op peildatum 1 september 2024!'. En dus niet van de door de GGD gevraagde bijdrage van €4.223.714. 2. We willen onder de aandacht brengen dat er een duidelijkere verbinding met het transitieplan en het beleidsplan moet komen, met name het onderdeel 'GGD als organisatie voor en van mensen', waarbij: a. We verwachten dat er meer aandacht gegeven zal worden aan de verslechterde financiële positie van gemeenten en gezocht wordt naar mogelijkheden om de inwonerbijdrage niet te laten stijgen; b. We verwachten dat de GGD terughoudend is met het toevoegen van nieuwe taken. Onderbouwing van nut en noodzaak in relatie tot de doelen uit het transitieplan en beleidsplan is hiervoor nodig. Op onderdelen ontbreekt de link in deze kadernota; c. Dekking van nieuwe taken gevonden zal moeten worden binnen de eigen begroting. In de kadernota wordt hier onvoldoende duidelijkheid over gegeven; d. We de GGD oproepen om hun gedurfde geluid te laten horen. Waarbij de GGD kritisch kijkt naar hun activiteiten. Leg aan gemeenten voor welke taken, binnen de vastgestelde doelen, kunnen vervallen of verminderen. En leg daarbij aanvullend aan gemeenten voor welke doelen bijgesteld zouden kunnen worden, waardoor taken kunnen vervallen/verminderen. Benoem daarbij de impact. Dit ontbreekt in deze kadernota; e. We juichen toe dat de GGD bezig is met innovatie en de mogelijkheden van AI verkent. We daarbij wel mee willen geven dat indien nodig persoonlijk contact wel altijd mogelijk moet zijn.	2. de GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan). Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die inderdaad zoals voorgesteld een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimme manier kunnen aanbieden dan voorheen. Denk aan het beter bereiken van de doelgroep volwassenen via werkgevers in samenwerking met gemeenten en partners zoals ARBO diensten. In de begroting 2026 is hier ook expliciet aandacht voor. e. Dit belangrijke punt nemen we mee in het nieuwe dienstverleningsconcept. Een van de uitgangspunten voor een nieuw dienstverleningsconcept is juist nabijheid en persoonlijk contact op maat.
--	--	---	---

		3. Er rekening mee te houden dat gemeenten tijdig worden betrokken bij en goed op de hoogte worden gehouden van de samenwerking met de GGD West-Brabant. Waarbij: a. We de samenwerking met als doel efficiënter en effectiever te kunnen werken ondersteunen; b. Een fusie of stappen in die richting wat ons betreft niet aan de orde is 4. Bij de financiën rekening te houden met: a. Dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. Wel passend is 'gemeenten ontvangen voor deze taak een extra toevoeging aan het gemeentefonds'; b. Dat niet alle specifieke uitkeringen (SPUK) per definitie onderdeel zijn van het basispakket of betrekking hebben op een nieuwe wettelijke taak en dat de specifieke uitkeringen daarmee niet per definitie onderdeel (kunnen) worden van de inwonersbijdrage; c. Dat in de afgesproken systematiek van indexatie conform gemeente Tilburg ook een looncomponent is opgenomen en het uitgangspunt is dat CAO-stijgingen daarmee worden opgevangen. We wijzen extra indexering vanwege CAO-stijgingen dan ook af.	3.in de communicatievoornemens over de intensivering van de samenwerking wordt rekening gehouden met het betrekken van gemeenten: via de wethouders (ons bestuur) en via de zienswijzeprocedure voor de raden 4.De GGD spreekt van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds voor taken die door het Rijk bij de GGD zijn belegd, bijvoorbeeld toevoegingen van bepaalde vaccinaties aan het RVP omdat tegenover een verhoging van de inwonersbijdrage aan de GGD (lasten voor de gemeente) ook hogere baten staan (toevoeging aan het gemeentefonds). Er is sprake van kleine herverdeeldeffecten omdat voor toevoegingen aan het gemeentefonds andere verdeelsleutels worden gebruikt (bijv. jeugdigen) dan de GGD hanteert voor de bijdrage basispakket (aantal inwoners op een zekere peildatum). De GGD zal hier in toekomstige bewoordingen nog zorgvuldiger zijn. iDe GGD onderschrijft dat SPUK's niet per definitie onderdeel van het basispakket zijn of worden bij een eventuele overheveling naar het gemeentefonds. Wanneer duidelijk is welke SPUK's worden overgeheveld naar het gemeentefonds zal de GGD met een voorstel komen richting het algemeen bestuur hoe zich dit vertaalt naar de begroting van de GGD. Als dit raakt aan de gemeentelijke bijdrage voor het basispakket vraagt dit om een zienswijzetraject.
	Loon op Zand	De kaderbrief schetst een ambitieuze invulling van de taken die de GGD in 2026 wil uitvoeren. Diverse taken worden verbreed en	De GGD kan zich goed vinden in deze oproep en dat is ook de lijn die de GGD inzet: In de ontwerpbegroting

		nieuwe taken worden benoemd. Tegelijkertijd kampt de GGD met uitdagingen zoals arbeidsmarktkrapte, financiële omvormingen en onzekerheid over het landelijke beleid. De gemeente Loon op Zand staat voor een financiële uitdaging voor 2026 en verder en mogelijke bezuinigingen op gemeenschappelijke regelingen zijn onderdeel van het gesprek dat zij in de regio zal voeren. We roepen de GGD dan ook op zich te focussen op de afgesproken taken en kwetsbare doelgroepen. Bij het verbreden van bestaande taken, adviseren we te focussen op specifieke doelgroepen in plaats van alle inwoners.	kan men teruglezen dat we focussen op afgesproken taken en specifieke doelgroepen, maar dat hierin ook nog grote onzekerheden leven ten aanzien van ontwikkelingen en beschikbare middelen. We benutten het advies om te focussen op doelgroepen en waar mogelijk minder op ALLE inwoners. Wanneer middelen beperkter zullen zijn als gevolg van besluiten in 2025 gaan we in overleg met alle gemeenten over het opvangen van de consequenties hiervan, waarbij we verwachten goede afspraken te maken over het bijstellen van ambities en doelen en breedte van de dienstverlening. Bijvoorbeeld door nieuw voor oud te vervangen.
	Maashorst	De raad van de gemeente Maashorst verzoekt de GGD om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt en gaat er daarom vanuit dat u als gemeenschappelijke regeling zelf uw eigen loon- en prijsstijgingen opvangt met ombuigingen. Daarnaast zal dekking van eventuele nieuwe taken gevonden moeten worden binnen de eigen begroting. De GGD kan dus ruimte creëren voor nieuwe ontwikkelingen door te wijzigingen in bestaande diensten of die te beëindigen (nieuw voor oud). De raad is geen voorstander van de kaasschaafmethode, maar verwacht inhoudelijke keuzes, die leiden tot het gewenste budgettaire effect. De verantwoordelijkheid voor het maken van die keuzes legt de Raad bij de GGD neer en ziet dit graag terug in de begroting 2026, en zo mogelijk nog in de kadernota 2026,	Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht. Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025

		i. De raad verwacht dat er bij het maken van keuzes een duidelijkere verbinding met het transitieplan en het beleidsplan, met name het onderdeel 'GGD als organisatie voor en van mensen' gemaakt zal worden, waarbij: Onderbouwing van nut en noodzaak in relatie tot de doelen uit het transitieplan en beleidsplan nodig is voor het toevoegen van nieuwe taken. ii. roept de GGD op om hun gedurfde geluid te laten horen. Waarbij de GGD kritisch kijkt naar hun activiteiten. Leg aan gemeenten voor welke taken, binnen de vastgestelde doelen, kunnen vervallen of verminderen. En leg daarbij aanvullend aan gemeenten voor welke doelen bijgesteld zouden kunnen worden, waardoor taken kunnen vervallen/verminderen. Benoem daarbij de impact. Dit ontbreekt in deze kadernota. iii. De raad juicht toe dat de GGD bezig is met innovatie en de mogelijkheden van AI verkent. Geeft daarbij mee dat indien nodig persoonlijk contact altijd mogelijk moet zijn. c. Er rekening mee te houden dat gemeenten tijdig worden betrokken bij en goed op de hoogte worden gehouden van de samenwerking met de GGD West-Brabant. Waarbij: i. We de samenwerking met als doel efficiënter en effectiever te kunnen werken ondersteunen;	i: de GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan). Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die inderdaad zoals voorgesteld een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimmere manier kunnen aanbieden dan voorheen. Denk aan het beter bereiken van de doelgroep volwassenen via werkgevers in samenwerking met gemeenten en partners zoals ARBO diensten. In de begroting 2026 is hier ook expliciet aandacht voor. iii Dit belangrijke punt nemen we mee in het nieuwe dienstverleningsconcept. Een van de uitgangspunten voor een nieuw dienstverleningsconcept is juist nabijheid en persoonlijk contact op maat. c.in de communicatievoornemens over de intensivering van de samenwerking wordt rekening gehouden met het betrekken van gemeenten: via de wethouders (ons bestuur) en via de zienswijzeprocedure voor de raden. i. De GGD is verheugd dat de gemeenten de samenwerking met als doel efficiënter en effectiever te kunnen werken ondersteunen. Gezien de inhoudelijke, personele en financiële uitdagingen is beschikbaar en
--	--	--	--

		ii. Een fusie of stappen in die richting wat ons betreft niet aan de orde is zonder gemeenten hierin te kennen. d. Bij de financiën rekening te houden met: i. Dat de term budgetneutraliteit niet passend is voor alle (individuele) gemeenten. Wel passend is 'gemeenten ontvangen voor deze taak een extra toevoeging aan het gemeentefonds'; ii. Dat niet alle specifieke uitkeringen (SPUK) per definitie onderdeel zijn van het basispakket of betrekking hebben op een nieuwe wettelijke taak en dat de specifieke uitkeringen daarmee niet per definitie onderdeel (kunnen) worden van de inwonersbijdrage	betaalbaar houden van goede publieke gezondheid ook voor de GGD leidend. d. De GGD spreekt van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds voor taken die door het Rijk bij de GGD zijn belegd, bijvoorbeeld toevoegingen van bepaalde vaccinaties aan het RVP omdat tegenover een verhoging van de inwonersbijdrage aan de GGD (lasten voor de gemeente) ook hogere baten staan (toevoeging aan het gemeentefonds). Er is sprake van kleine herverdeeldeffecten omdat voor toevoegingen aan het gemeentefonds andere verdeelsleutels worden gebruikt (bijv. jeugdigen) dan de GGD hanteert voor de bijdrage basispakket (aantal inwoners op een zekere peildatum). De GGD zal hier in toekomstige bewoordingen nog zorgvuldiger zijn. ii. De GGD onderschrijft dat SPUK's niet per definitie onderdeel van het basispakket zijn of worden bij een eventuele overheveling naar het gemeentefonds. Wanneer duidelijk is welke SPUK's worden overgeheveld naar het gemeentefonds zal de GGD met een voorstel komen richting het algemeen bestuur hoe zich dit vertaalt naar de begroting van de GGD. Als dit raakt aan de gemeentelijke bijdrage voor het basispakket vraagt dit om een zienswijzetraject.
	Meerijstad	Geen inhoudelijke zienswijze, de kaderbrief is in lijn met gezondheidsbeleid van de gemeente. Wel financieel de mededeling:	De GGD is blij dat de raad zich in de inhoudelijke lijn kan vinden en de overeenkomsten ziet met het eigen gezondheidsbeleid

		<u>Ombuigingen</u> In verband met de bezuinigingsopdracht bij gemeenten zijn gemeenschappelijke regelingen, waaronder ook de GGD, geïnformeerd over de ombuigingsoperatie. Het uitgangspunt hierbij is dat de inwonerbijdrage niet stijgt. We zullen derhalve vooralsnog met de voorbereidingen van onze begroting voor 2026 geen rekening houden met een hogere inwonerbijdrage.	Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen, zoals kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht. Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025
	Oisterwijk	Met het oog op de financiële uitdagingen bij gemeenten en de bezuinigingen vanuit het Rijk verwachten wij - zoals in eerdere zienswijzen reeds aangegeven - van de GGD dat zij kritisch is op haar uitgaven en terughoudend is met structurele kostenverhogingen. Wij vragen GGD binnen het samenwerkingsverband actief tot sturen op het verhogen van de jaarlijkse bijdrage met maximaal de inflatiecorrectie. Wanneer er bij het voorstel over de begroting 2026 meer duidelijkheid bestaat over de financiële risico's voor gemeenten, zullen we indien noodzakelijk alsnog een zienswijze overwegen.	De GGD beoogt, met de transitie naar de toekomstbestendige GGD (Financieel Fit en gezond), de kosten voor de gemeenten niet verder te laten stijgen en geeft daarmee gehoor aan de eerdere oproep om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens.
	Oss	De raad is positief over de kadernota 2026. We begrijpen de uitdagingen waar de GGD HvB de komende jaren voor staat. We roepen de GGD HvB daarom op om te investeren in de	De GGD is verheugd over de positieve kijk van de raad op de kaderbrief.

		samenwerking met gemeenten. Daarnaast hebben we de volgende vijf aandachtspunten: • Vanwege de verslechterde financiële positie van de gemeente stemmen we niet in met de automatische indexatie. We vragen alle gemeenschappelijke regelingen de 0-lijn aan te houden voor 2026; • We vragen de GGD HvB om het contact met de 10 belangrijkste werkgevers niet zelf op te pakken, maar aan te sluiten bij de contacten die gemeenten al hebben; • De GGD HvB noemt een aantal nieuwe taken in de kadernota die ze wil uitvoeren in 2026. Maar we missen nog focus. De GGD HvB kampt met uitdagingen zoals arbeidsmarktkrapte, financiële problemen en onzekerheid over het landelijke beleid. Daarbij missen we een duidelijke koppeling met het transitieplan 'Toekomstbestendige GGD'.	Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht. Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025 De GGD sluit bij uitstek graag aan bij de gemeenten, als het gaat om deze ambitie: dit wordt in de beleidsbegroting 2026 nader uitgewerkt. De GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan) Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe
--	--	--	---

		Juist door uitvoering van dit plan moet de GGD HvB financieel fit en gezond te krijgen. We roepen de GGD HvB daarom op terughoudend te zijn met het uitvoeren van nieuwe taken die niet wettelijk zijn vastgelegd en niet voortkomen uit het basistakenpakket. Dat betekent alleen nieuwe taken, als oude taken van dezelfde omvang vervallen; • Als het Rijk bij het overhevelen van SPUK-middelen naar gemeenten een korting toepast, dan betekent dat voor het overhevelen van middelen naar de GGD HvB (minimaal) dezelfde korting; • In het financiële overzicht staan op dit moment meerdere PM posten. De GGD HvB gebruikt de term 'budgetneutraal' voor deze PM posten. Gemeenten kunnen echter voor sommige taken zelf besluiten hoe de van het Rijk ontvangen middelen te besteden. Het is daarom niet vanzelfsprekend dat sprake is van budgetneutraliteit.	toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die inderdaad zoals voorgesteld een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimmere manier kunnen aanbieden dan voorheen. Denk aan het beter bereiken van de doelgroep volwassenen via werkgevers in samenwerking met gemeenten en partners zoals ARBO diensten. We hebben het in dit kader over taken die passen binnen ons nieuwe basispakket. In de begroting 2026 is hier ook expliciet aandacht voor. Dat is ook onze aanname geweest en geeft voor de GGD extra financiële onzekerheden, zie ook hierboven. De GGD spreekt van budgetneutraliteit bij toevoegingen aan het gemeentefonds voor taken die bij de GGD zijn belegd. Bijvoorbeeld vaccinaties aan het RVP omdat tegenover een verhoging van de inwonerbijdrage aan de GGD (lasten voor de gemeente) ook hogere baten staan (toevoeging aan het gemeentefonds). Wanneer er meer duidelijkheid is over de PM posten zal de GGD met een voorstel komen richting het algemeen bestuur hoe zich dit vertaalt naar de begroting van de GGD. Als dit raakt aan de gemeentelijke bijdrage voor het basispakket vraagt dit om een zienswijzetraject.
	Den Bosch	De raad van Den Bosch brengt een positieve zienswijze uit op de voorliggende kaderbrief met een aantal aandachtspunten: • Meer aandacht te geven aan de financiële situatie door kritisch te kijken naar uitgaven en structurele kostenverhogingen.	De GGD is blij met de positieve zienswijze van de raad van Den Bosch.

	Terughoudend te zijn met het toevoegen van nieuwe taken en er voor te zorgen dat de financiële dekking van nieuwe taken binnen de bestaande begroting wordt gevonden. • De impact van deze keuzes op de dienstverlening aan het bestuur duidelijk in kaart te brengen. • De samenwerking met de GGD West Brabant te intensiveren om efficiënter en innovatiever de publieke gezondheid te kunnen verbeteren. • Te werken aan het verhogen van de vaccinatiegraad om uitbraken van ziekten te voorkomen door het VEC te integreren binnen de GGD. • Zich te richten op het verbeteren van de seksuele gezondheid door inzet op meer outreachend werken voor doelgroepen met een verhoogd risico op een SOA, preventie te versterken en de testcapaciteit efficiënter te benutten. • Blijvend aandacht te hebben voor interventies en campagnes om vaperen onder jongeren tegen te gaan.	De GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan) Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimme manier kunnen aanbieden dan voorheen. In de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart zal de GGD aan het bestuur voorleggen om de intensivering van de samenwerking verder te mogen uitwerken. Aan het verhogen van de vaccinatiegraad wordt continu gewerkt. Juist vanwege het bundelen van de kennis in het VEC krijgt de GGD steeds meer inzicht in de vaccinatiegraad van gemeenten en kan hierop de gemeenten ook beter adviseren. In de beleidsbegroting 2026 wordt nader uitgewerkt hoe het VEC geïntegreerd werkt binnen de GGD. Ook dit onderwerp wordt in de beleidsbegroting 2026 verder uitgewerkt, waarbij de GGD (inderdaad) meer outreachend werkt en specifieke doelgroepen met verhoogd risico steeds beter weet te vinden. In de samenwerking met de gemeente Den Bosch zet de GGD extra in op het toenemend aantal jongeren dat gaat vaperen (focus).
--	---	--

	Sint Michielsgestel	De gemeenteraad van Sint-Michielsgestel heeft in zijn vergadering van 20 maart 2025 de volgende zienswijze op de concept kaderbrief GGD HvB 2026 uitgesproken: Hierbij onderstrepen wij hetgeen namens alle portefeuillehouders Financiën van de regio Noord-Oost Brabant per brief is aangegeven aan alle GR-en met betrekking tot het Ravijnjaar 2026 en de ombuigingsopgaven. In deze brief worden de gemeenschappelijke regelingen verzocht om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. Zij gaan er derhalve van uit dat de gemeenschappelijke regeling zelf de eigen loon-en prijscompensatie opvangt met ombuigingen. Dit betekent ook dat de dekking van nieuwe taken binnen de eigen begroting gezocht dienen te worden. Tevens verzoeken wij de GGD om: • rekening te houden met het feit dat niet alle SPUK's per definitie onderdeel zijn van het basispakket of van een wettelijke taak en een overheveling daarom niet per definitie kan leiden tot een verhoging van de inwonerbijdrage; • om terughoudend te zijn met het toevoegen van nieuwe taken en indien wordt voorgesteld om deze toe te voegen, deze te voorzien van een onderbouwing van het nut en de noodzaak in relatie tot de doelen uit het transitieplan (de link hiermee ontbreekt in de kaderbrief).	Met het transitieplan Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond heeft het algemeen bestuur in de zomer van 2024 al inhoudelijke keuzes gemaakt voor de publieke gezondheid om verdere kostenstijging te voorkomen. Er is een risico op stapeling van taakstellingen die niet uitvoerbaar is: als GGD zijn we al bezig ombuigingen in de eigen begroting van 3% te bewerkstelligen. Indien een jaar de inwonerbijdrage niet geïndexeerd zou worden, zou dit een aanvullende 3% bezuiniging vergen. Daarnaast ziet de GGD nog meer bezuiniging op zich afkomen: kortingen op de landelijke SPUKS (zoals seksuele gezondheid) en op pandemische paraatheid De totale stapeling van besparingen komt dan uit op een ombuiging van circa 6,5% die de GGD niet realistisch acht. Dit wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart 2025 De GGD onderschrijft dat SPUK's niet per definitie onderdeel van het basispakket zijn of worden bij een eventuele overheveling naar het gemeentefonds. Wanneer duidelijk is welke SPUK's worden overgeheveld naar het gemeentefonds zal de GGD met een voorstel komen richting het algemeen bestuur hoe zich dit vertaalt naar de begroting van de GGD. Als dit raakt aan de gemeentelijke bijdrage voor het basispakket vraagt dit om een zienswijzetractaat. De GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan) Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding
--	---------------------	--	---

			tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die inderdaad zoals voorgesteld een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimmere manier kunnen aanbieden dan voorheen. Denk aan het beter bereiken van de doelgroep volwassenen via werkgevers in samenwerking met gemeenten en partners zoals ARBO diensten. We hebben het in dit kader over taken die passen binnen ons nieuwe basispakket. In de begroting 2026 is hier ook expliciet aandacht voor.
	Tilburg	De raad van gemeente Tilburg geeft de volgende zienswijze: De kaderbrief schetst een ambitieuze invulling van de taken die de GGD in 2026 wil uitvoeren. De GGD is er voor iedereen. Publieke gezondheid waarbij preventie voorop staat is essentieel. Diverse taken worden verbreed en nieuwe taken worden benoemd. Ondanks uitdagingen zoals arbeidsmarktkrapte, financiële problemen en onzekerheid over het landelijke beleid, blijft de GGD zich inzetten voor de afgesproken taken en kwetsbare doelgroepen. Waar mogelijk of nodig moet wel focus aangebracht durven worden op specifieke groepen of specifieke vraagstukken.	De GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan) en passen binnen de begroting. Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die inderdaad zoals voorgesteld een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimmere manier kunnen aanbieden dan voorheen. De GGD wil daarbij juist inzetten op specifieke doelgroepen
	Vught	De raad van de gemeente Vught brengt het volgende onder de aandacht: - Dat er een duidelijke verbinding met het transitieplan en het beleidsplan gemaakt moet worden, waarbij de GGD kritisch kijkt naar nieuwe en bestaande taken; - In de uitwerking hiervan in de begroting 2026, de impact op de dienstverlening inzichtelijk wordt gemaakt;	De GGD neemt een kritische houding aan ten opzichte van nieuwe taken en deze zullen moeten aansluiten op eerder gestelde doelen (met name beleidsplan), passen binnen de begroting van de GGD.

		- Dekking van nieuwe taken moet worden gevonden binnen de eigen begroting van de GGD; - de raad juicht toe dat de GGD bezig is met innovatie, digitalisering en de mogelijkheden van AI verkent, waarbij hij meegeeft dat persoonlijk contact wel altijd mogelijk moet zijn; - de raad is positief over de samenwerking met de GGD West-Brabant en verwachten dat gemeenten tijdig bij de samenwerking worden betrokken; - Het van belang is dat de GGD samenwerkt met gemeenten bij gezamenlijke opgaven zoals preventie, zodat wat de GGD doet aansluit bij gemeentelijk beleid.	Bij nieuwe taken streven we er daarnaast naar dat dit ofwel taken zijn waar een eerlijke vergoeding tegenover staat zoals bijvoorbeeld bij het nieuwe toezicht op voorschoolse educatie. Of taken die inderdaad zoals voorgesteld een andere taak vervangen (nieuw voor oud) of die we op een slimme manier kunnen aanbieden dan voorheen. De GGD wil daarbij juist inzetten op specifieke doelgroepen.
	Waalwijk	Heeft geen zienswijze gegeven op de kaderbrief	